

# SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE



BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

BOSNIA AND HERZEGOVINA  
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA  
FEDERAL OFFICE OF STATISTICS

GODINA / YEAR III

SARAJEVO, 29.7. 2010.

BROJ / NUMBER: 4.6

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor  
Those using data from this issue are requested to state the source

## TURIZAM, juni / lipanj 2010 TOURISM, June

Smještajni kapaciteti tj. broj ležaja u junu / lipnju 2010. godine iznose 16.181 i veći su za 4,9% u odnosu na juni / lipanj 2009. godine.

Bruto iskorištenost kapaciteta na području Federacije BiH, u mjesecu junu / lipnju 2010. godine iznosila je 18,2%.

Ukupan broj dolazaka turista u junu / lipnju 2010. godine iznosi 42.287 i veći je za 27,7% u odnosu na juni / lipanj 2009. godine.

Ukupan broj noćenja turista u junu / lipnju 2010. godine iznosi 88.379 i veći je za 23,4% u odnosu na juni / lipanj 2009. godine. U ukupno ostvarenom broju noćenja učešće domaćih turista je 32,4%, a stranih turista 67,6%.

U ukupnom broju noćenja stranih turista u junu / lipnju 2010. godine, najveće učešće prema zemlji prebivališta, ostvarili su turisti iz sljedećih država: Turska 14,4%, Hrvatska 11,8%, Slovenija 7,8%, Poljska 7,6%, Francuska 7,3%.

Što se tiče dužine boravka stranih turista u našoj zemlji, na prvom mjestu je: Irska sa prosječnim zadržavanjem od 5,4 dana, slijedi Egipat sa 3,4 dana, Francuska sa 3,2 dana, Belgija i Saudijska Arabija sa po 3 dana.

Accommodation capacities (number of beds) was 16.181 in June 2010, what is 4,9% more in relation to the same month of the last year.

Gross rate of utilisation of bed places was 18,2% in June 2010.

Total number of tourist arrivals was 42.287 what is 27,7% more in relation to the same month of the last year.

Total number of tourist overnight stays was 88.379, what is 23,4% more in relation to the same month of the last year. Domestic tourist's share of total number of overnight's stays was 32,4 % and foreign tourist's share was 67,6%.

According to the country of residence, the highest share of total number of overnights stays in June 2010 have realised tourists from the following countries: Turkey 14,4%, Croatia 11,8%, Slovenia 7,8%, Poland 7,6% and France 7,3%.

Regarding the average detention of foreign tourist's stays in our country, on the first place comes Ireland with average stay of 5,4 days, then Egypt with 3,4 days, France with 3,2 days, Belgium and Saudi Arabia with 3 days for each.

**KAPACITETI, DOLASCI I NOĆENJA TURISTA**  
*CAPACITIES, TOURISTS ARRIVALS AND NIGHTS*

	DOLASCI TURISTA <i>TOURIST ARRIVALS</i>				NOĆENJA TURISTA <i>TOURIST NIGHTS</i>			
	VI 2010	Index $\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	I - VI 2010	Index $\frac{I - VI\ 2010}{I - VI\ 2009}$	VI 2010	Index $\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	I - VI 2010	Index $\frac{I - VI\ 2010}{I - VI\ 2009}$
<b>UKUPNO</b> <i>TOTAL</i>	<b>42.287</b>	<b>127,7</b>	<b>186.668</b>	<b>120,1</b>	<b>88.379</b>	<b>123,4</b>	<b>357.822</b>	<b>114,7</b>
<b>Domaći</b> <i>Domestic</i>	13.754	111,9	72.034	113,7	28.617	106,5	128.984	109,7
<b>Strani</b> <i>Foreign</i>	28.533	137,0	114.634	124,5	59.762	133,5	228.838	117,7
<b>BROJ LEŽAJA</b> <i>NUMBER OF BEDS</i>	16.181	104,9						

**DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PREMA VRSTAMA OBJEKATA**  
*TOURISTS ARRIVALS AND TOURISTS NIGHTS TYPE OF ACCOMODATION*

	DOLASCI TURISTA <i>TOURIST ARRIVALS</i>				NOĆENJA TURISTA <i>TOURIST NIGHTS</i>			
	VI 2010	Index $\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	I - VI 2010	Index $\frac{I - VI\ 2010}{I - VI\ 2009}$	VI 2010	Index $\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	I - VI 2010	Index $\frac{I - VI\ 2010}{I - VI\ 2009}$
<b>UKUPNO</b> <i>TOTAL</i>	<b>42.287</b>	<b>127,7</b>	<b>186.668</b>	<b>120,1</b>	<b>88.379</b>	<b>123,4</b>	<b>357.822</b>	<b>114,7</b>
<b>Hoteli</b> <i>Hotels</i>	36.371	125,8	158.442	119,0	74.658	117,3	301.893	112,2
<b>Moteli</b> <i>Motels</i>	2.744	130,4	12.826	118,1	3.951	111,8	19.126	109,3
<b>Pansioni i prenočišta</b> <i>Boarding - houses and hostels</i>	1.078	136,5	4.689	108,8	3.730	224,7	11.431	109,6
<b>Domaćinstva/Kućanstva (privatne sobe)</b> <i>Housekeeping facilities (private rooms)</i>	217	54,3	1.414	57,7	398	51,9	2.374	50,8
<b>Ostalo</b> <i>Other</i>	1.877	205,6	9.297	198,2	5.642	281,7	22.998	223,9
<b>DOMAĆI</b> <i>DOMESTIC</i>	<b>13.754</b>	<b>111,9</b>	<b>72.034</b>	<b>113,7</b>	<b>28.617</b>	<b>106,5</b>	<b>128.984</b>	<b>109,7</b>
<b>Hoteli</b> <i>Hotels</i>	10.615	106,4	53.998	106,3	21.757	97,1	96.708	101,5
<b>Moteli</b> <i>Motels</i>	1.628	148,4	8.477	136,7	2.217	130,0	11.972	137,5
<b>Pansioni i prenočišta</b> <i>Boarding - houses and hostels</i>	359	66,5	2.439	90,3	719	61,4	4.071	62,5
<b>Domaćinstva/Kućanstva (privatne sobe)</b> <i>Housekeeping facilities (private rooms)</i>	153	71,5	925	74,1	178	69,3	1.054	72,0
<b>Ostalo</b> <i>Other</i>	999	213,5	6.195	254,0	3.746	283,4	15.179	273,4
<b>STRANI</b> <i>FOREIGN</i>	<b>28.533</b>	<b>137,0</b>	<b>114.634</b>	<b>124,5</b>	<b>59.762</b>	<b>133,5</b>	<b>228.838</b>	<b>117,7</b>
<b>Hoteli</b> <i>Hotels</i>	25.756	136,0	104.444	126,8	52.901	128,3	205.185	118,1
<b>Moteli</b> <i>Motels</i>	1.116	110,7	4.349	93,4	1.734	94,8	7.154	81,4
<b>Pansioni i prenočišta</b> <i>Boarding - houses and hostels</i>	719	287,6	2.250	140,0	3.011	615,7	7.360	187,9
<b>Domaćinstva/Kućanstva (privatne sobe)</b> <i>Housekeeping facilities (private rooms)</i>	64	34,4	489	40,8	220	43,1	1.320	41,1
<b>Ostalo</b> <i>Other</i>	878	197,3	3.102	137,7	1.896	278,4	7.819	165,7

**DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PO ZEMLJAMA PREBIVALIŠTA**  
**TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS BY COUNTRY OF RESIDENCE**

	DOLASCI TURISTA TOURIST ARRIVALS				NOĆENJA TURISTA TOURIST NIGHTS			
	VI 2010	Index VI 2010 VI 2009	I - VI 2010	Index I - VI 2010 I - VI 2009	VI 2010	Index VI 2010 VI 2009	I - VI 2010	Index I - VI 2010 I - VI 2009
<b>DOMAĆI</b> <i>DOMESTIC</i>	13.754	111,9	72.034	113,7	28.617	106,5	128.984	109,7
<b>STRANI</b> <i>FOREIGN</i>	28.533	137,0	114.634	124,5	59.762	133,5	228.838	117,7
<b>Austrija</b> <i>Austria</i>	1.118	139,2	5.068	113,4	1.887	158,8	8.203	109,8
<b>Belgija</b> <i>Belgium</i>	192	124,7	746	78,4	580	115,1	2.138	99,2
<b>Danska</b> <i>Denmark</i>	63	37,7	581	114,6	129	31,4	1.297	111,6
<b>Finska</b> <i>Finland</i>	80	85,1	388	111,8	153	93,9	811	120,3
<b>Francuska</b> <i>France</i>	1.372	97,3	4.325	96,9	4.369	103,6	13.792	103,9
<b>Grčka</b> <i>Greece</i>	273	100,7	644	106,6	669	110,4	1.396	100,7
<b>Holandija / Nizozemska</b> <i>Netherlands</i>	537	160,8	2.204	119,9	1.289	216,3	5.420	115,7
<b>Irska</b> <i>Ireland</i>	326	815,0	742	264,1	1.776	1.571,7	3.596	578,1
<b>Italija</b> <i>Italy</i>	1.735	228,3	7.224	182,1	3.919	186,7	14.786	173,9
<b>Luksemburg</b> <i>Luxembourg</i>	3	6,0	65	41,9	8	5,3	143	41,4
<b>Njemačka</b> <i>Germany</i>	1.614	104,1	6.190	96,5	3.012	95,3	12.329	86,3
<b>Portugal / Portugalija</b> <i>Portugal</i>	30	125,0	196	115,3	47	81,0	540	128,9
<b>Španija / Španjolska</b> <i>Spain</i>	371	86,3	1.173	95,2	630	49,3	2.438	83,3
<b>Švedska</b> <i>Sweden</i>	288	121,0	1.071	128,9	795	135,7	2.953	145,8
<b>Velika Britanija</b> <i>Great Britain</i>	458	121,8	1.698	109,5	838	122,3	3.304	94,4
<b>Island</b> <i>Iceland</i>	7	16,7	41	54,7	10	5,4	98	31,7
<b>Norveška</b> <i>Norway</i>	195	126,6	805	84,7	368	159,3	1.526	92,4
<b>Švajcarska / Švicarska</b> <i>Switzerland</i>	199	91,7	999	125,2	372	79,5	2.053	125,9
<b>Češka</b> <i>Czech Republic</i>	389	131,9	1.029	117,6	1.161	105,0	2.516	102,8
<b>Mađarska</b> <i>Hungary</i>	423	74,9	1.613	83,6	693	49,1	3.018	67,6
<b>Poljska</b> <i>Poland</i>	1.729	131,7	2.875	127,4	4.563	135,0	6.834	120,2
<b>Rumunija / Rumunjska</b> <i>Romania</i>	233	369,8	909	200,7	318	265,0	2.191	195,1
<b>Slovačka</b> <i>Slovakia</i>	166	281,4	486	142,1	491	434,5	1.105	142,8
<b>Slovenija</b> <i>Slovenia</i>	3.063	122,3	14.109	121,0	4.639	123,1	20.777	106,6
<b>Albanija</b> <i>Albania</i>	250	396,8	2.709	442,6	482	344,3	4.932	427,0

**DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PO ZEMLJAMA PREBIVALIŠTA (nastavak)**  
**TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS BY COUNTRY OF RESIDENCE (continued)**

	DOLASCI TURISTA TOURIST ARRIVALS				NOĆENJA TURISTA TOURIST NIGHTS			
	VI 2010	Index $\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	I - VI 2010	Index $\frac{I - VI\ 2010}{I - VI\ 2009}$	VI 2010	Index $\frac{VI\ 2010}{VI\ 2009}$	I - VI 2010	Index $\frac{I - VI\ 2010}{I - VI\ 2009}$
<b>Bugarska</b>	103	96,3	613	124,6	267	137,6	1.577	109,8
<i>Bulgarija</i>								
<b>Hrvatska</b>	3.808	117,0	21.652	108,9	7.060	115,3	37.908	101,3
<i>Croatia</i>								
<b>Srbija</b>	1.439	100,5	7.343	106,0	2.516	101,9	12.464	100,3
<i>Serbia</i>								
<b>Crna Gora</b>	287	151,1	1.629	106,7	443	135,5	2.842	110,8
<i>Monte Negro</i>								
<b>Makedonija</b>	418	181,7	1.835	113,9	625	111,0	3.621	115,2
<i>Macedonia</i>								
<b>Rusija</b>	54	114,9	401	159,8	124	72,5	1.049	115,9
<i>Russia</i>								
<b>Turska</b>	3.857	303,7	11.603	197,0	8.616	270,9	24.210	160,3
<i>Turkey</i>								
<b>Ostale evropske / europske zemlje</b>	268	81,7	1.098	129,8	485	58,9	2.443	126,4
<i>Other European countries</i>								
<b>Izrael</b>	358	127,4	512	145,5	537	102,9	825	125,0
<i>Israel</i>								
<b>Japan</b>	555	217,6	1.772	194,9	710	174,4	2.481	184,9
<i>Japan</i>								
<b>Kanada</b>	251	185,9	819	190,0	427	133,0	1.658	161,3
<i>Canada</i>								
<b>Kina</b>	134	243,6	321	178,3	201	225,8	537	153,4
<i>China</i>								
<b>SAD</b>	692	139,0	3.085	124,3	1.784	135,4	9.249	123,5
<i>USA</i>								
<b>Saudijska Arabija</b>	13	100,0	135	245,5	39	90,7	469	293,1
<i>Saudi Arabia</i>								
<b>Australija</b>	330	143,5	798	163,5	456	120,6	1.203	142,5
<i>Australia</i>								
<b>Novi Zeland</b>	62	129,2	165	173,7	73	107,4	218	121,1
<i>New Zealand</i>								
<b>Egipat</b>	19	271,4	62	137,8	64	320,0	230	280,5
<i>Egypt</i>								
<b>Iran</b>	13	37,1	126	252,0	20	14,4	358	215,7
<i>Iran</i>								
<b>Ostale vanevropske zemlje</b>	758	173,1	2.775	151,2	2.117	246,4	7.300	145,7
<i>Other non European countries</i>								

## METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

### TURIZAM

Podaci o kapacitetima za smještaj, broju dolazaka i noćenja turista po vrstama objekata i prema zemlji prebivališta dobiveni su iz istraživanja. Mjesečni izvještaj o turistima i noćenjima (obrazac TU-11).

Jedinice posmatranja su poslovni subjekti i njihovi dijelovi registrirani prema KD-u u području H - Ugostiteljstvo, tj. ugostiteljska i druga preduzeća koja pružaju usluge smještaja gostima.

**Turist** je svaka osoba koja u mjestu izvan svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju, radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija i skupova.

**Domaći turist** je svaka osoba sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini koja u nekom mjestu u Bosni i Hercegovini, izvan mjesta svog prebivališta, provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju.

**Stranim turistima** smatraju se sve osobe koje u Bosni i Hercegovini nemaju stalno prebivalište, a provedu najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju.

**Turistički smještaj** je svaka jedinica koja redovno (ili povremeno-sezonski) obezbjeđuje smještaj za noćenje turistima. Turistički smještaj se dijeli na: kolektivni i privatni turistički smještaj.

**Kolektivni turistički smještaj** pruža noćenje za putnika u sobi ili nekoj drugoj jedinici, ali broj mjesta koje osigurava mora biti veći od određenog minimuma za grupe lica koje prelaze jednu porodičnu jedinicu i sva mjesta u objektu moraju biti pod istim komercijalnim tipom rukovodjenja, čak i ako objekt ne stvara profit.

**Privatni turistički smještaj** pruža ograničen broj mjesta sa ili bez naplate.

**Soba** je jedinica koju čini jedna soba ili skupina soba čineći nedjeljivu iznajmljivačku cjelinu u smještajnom objektu ili boravištu. Sobe mogu biti jednokrevetne, dvokrevetne ili višekrevetne zavisno da li su opremljene stalno za smještaj jedne, dvije ili više lica što znači da je korisno pravilno klasifikovati sobe. Ako se soba koristi za stalni boravak za više od godinu dana, ne bi trebala biti uključena. Kabine, kolibe, kućice, drvene kolibe, bungalovi i vile mogu se tretirati kao sobe i apartmani tj. mogu se ostaviti kao jedinice.

**Broj ležaja** u objektu ili boravištu je određen brojem lica koje mogu prenoćiti u ležajima u objektu (boravištu), ignorišući bilo kakve dodatne ležaje koji bi se mogli namjestiti na zahtjev gosta. Termin ležaj se primjenjuje na jedan ležaj, dvostruki ležaj se računa kao dva ležaja. Ta jedinica služi za mjerenje kapaciteta bilo kojeg tipa smještaja.

**Stalnim ležajima** se smatraju ležaji koji se redovno spremaju za iznajmljivanje gostima.

**Pomoćnim ležajima** se smatraju ležaji koji, po pravilu, služe za popodnevni odmor gostiju kao dodatni ležaj kojima se smještajni kapacitet dopunjuje za vrijeme sezone.

**Skupni ležaji** u planinarskim domovima iskazuju se kao pomoćni ležaji.

**Prosječna dužina boravka** se izračunava dijeljenjem broja noćenja sa brojem dolazaka turista.

**Bruto iskorištenost ležaja** u jednom mjesecu se dobija tako što se podijeli broj ukupnih noćenja sa brojem ležaja koji se nude i brojem dana u datom mjesecu za istu grupu objekata, množenjem koeficijenta sa 100 da bi se rezultat izrazio u procentu.

**Formula:**  $Ue = (P/Gp) \times 100$

Gdje je Gp broj potencijalnih ležaja

**Napomena:** Formula je preuzeta iz Službenih novina Evropske Zajednice, No L 291/32.

### TOURISM

Data on capacities, the number of tourist arrivals and tourist nights by type of accommodation and country of residence are collected through Monthly Report on Tourist Arrivals and Tourist nights (Form TU-11).

Report units are business entities and their parts registered according to the CA under section H - Hotels and restaurants and other enterprises engaged in providing accommodation services in tourism.

**Tourist** is every person who, outside his place of permanent residence, spends at least one night in a hotel or another accommodation facility for reasons of rest, recreation, health, study, sport, religion, family, business, public tasks or meeting.

**Domestic tourist** is a person with permanent residence in Bosnia and Herzegovina who spends at least one night in a hotel or some other accommodation facility outside their place of residence.

**Foreign tourist** is a person with permanent residence outside Bosnia and Herzegovina who temporarily resides in Bosnia and Herzegovina and who spends at least one night in a hotel or same other accommodation facility.

**Tourist accommodation** is any facility that regularly (or occasionally) provides overnight accommodation for tourists. Tourist accommodation has been divided into two main groups: collective accommodation establishments and private tourist accommodation.

**Collective tourist accommodation** is defined as an accommodation establishment providing overnight lodging for the traveller in a room or some other unit, but the number of places it provides must be greater than a specified for groups of persons exceeding a single family unit and all the places in the establishment must come under a common commercial-type management, even if it is not for profit.

**Private tourist accommodation** provide limited numbers of places for rent or free of charge.

**A bedroom** is a unit formed by one room or groups of rooms constituting an indivisible rental whole in an accommodation establishment or dwelling.

Rooms may be single, double or multiple, depending on whether they are equipped permanently to sleep one, two or several people which mean that useful rule is to classify the rooms.

If a room is used for permanent stay, for more than one year, it should not be included. Cabins, huts, cottages, wood huts, bungalows and villas can be treated as rooms and apartmans, which mean that can be left as a units.

**Number of bed-places** in an establishment or dwelling is determined by the number of persons who can stay overnight in beds set up in the establishments, ignoring any extra beds that may be set up by customer request. The term bed-place applies to a single bed. A double bed is counted as two bed-places. This unit serves to measure the capacity of any type of accommodation.

**Invariably bed-places** are bed-places which are regularly prepared for guest rent.

**Auxiliary bed-places** are bed-places which, by the rule, serve for afternoon guest rest as an extra bed-place accommodation capacities are completed during the season.

**Cumulative bed-places** in a mountain homes are expressed as an auxiliary bed places.

**Average detention of foreign tourist's stays** are calculated by dividing number of overnights stays by the number of arrivals.

**The gross occupancy rate of bed-places** in one month is obtained by dividing total overnight stays by the product of bed-places on offer and the number of days in the corresponding month for the same group of establishments, multiplying the quotient by 100 to express the result as a percentage.

**Formula:**  $Ue = (P/Gp) \times 100$

Where Gp is the number of potential bed-places

**Annotation:** Formula was accepted from the Official Journal of the European Communities, No L 291/32.